

Preukazovanie zhody v zmysle zákona č. 90/1998 Z. z.

Smernica Rady č. 89/106/EHS o stavebných výrobkoch a analogicky aj zákon č. 90/1998 Z. z. o stavebných výrobkoch zdefinovali metódy a systémy uplatňované pri preukazovaní zhody stavebných výrobkov s technickými špecifikáciami. Systémy pozostávajú z kombinácie metód. Za uplatňovanie niektorých metód je zodpovedný samotný výrobca, za uplatňovanie ostatných metód zasa autorizovaná (notifikovaná) osoba, ako to vidieť z tabuľky:

Označenie systému	Certifikát zhody (AO)	Certifikát VPK (AO)	Vyhlasenie zhody (V)	Počiatkové skúšky typu (AO), (V)	VPK (V)	Plánované skúšky (V)	Kontrolné skúšky (AO)	Počiatková inšpekcia výroby a VPK (AO)	Priebežná inšpekcia VPK (AO)
1+	✓		✓	✓ (AO), (V)	✓	✓	✓	✓	✓
1	✓		✓	✓ (AO), (V)	✓	✓		✓	✓
2+		✓	✓	✓ (V)	✓	✓		✓	✓
2		✓	✓	✓ (V)	✓			✓	
3			✓	✓ (AO), (V)	✓				
4			✓	✓ (V)	✓				

Legenda: (AO) – úloha autorizovanej osoby, (V) – úloha výrobcu, VPK – vnútropodniková kontrola, (AO), (V) – skúšky vybraných vlastností vykonáva autorizovaná osoba, ostatné výrobca.

Systémy od najvyššieho - **najnáročnejšieho (1+)** až **po najnižší (4)** predpísala Komisia vo svojich rozhodnutiach na preukazovanie zhody jednotlivých skupín stavebných výrobkov podľa toho, ktorú zo šiestich základných požiadaviek kladených na stavby po zabudovaní do stavby plnia. Predpísané systémy sa premietli do príloh ZA harmonizovaných noriem. Najprísnejší systém 1+ v podstate kopíruje procedúry uplatňované pri dobrovoľnej certifikácii výrobkov. Každý ďalší systém vyžaduje stále menšie zapojenie autorizovanej osoby do preukazovania zhody a nakoniec v systéme 4 už autorizovaná osoba vôbec nefiguruje. Systémy sa uplatňujú buď samostatne alebo v kombinácii ako tzv. kumulatívne systémy, a to vtedy, keď sú predmetom preukazovania zhody vlastnosti rôzneho významu z hľadiska rizík po zabudovaní výrobku do stavby. Preto, napríklad v súvislosti s reakciou na oheň, požiarou odolnosťou a stykom s pitnou vodou sa predpisuje systém 1+, v ktorom sa autorizovaná osoba zaoberá len týmito vlastnosťami pokiaľ ide o skúšanie i uplatňovanie vnútropodnikovej kontroly, a na ostatné vlastnosti si sám výrobca uplatňuje systém 4. Pretože značka CSK i označenie CE ako výsledok preukazovania zhody nie sú značkou kvality, výrobca nemôže na daný výrobok použiť iný ako predpísaný systém (systémy) preukazovania zhody, teda ani „vyšší“ – náročnejší systém, napr. v záujme získania obchodnej výhody.

§ 7 Systémy preukazovania zhody

1. Preukazovanie zhody sa vykonáva podľa niektorého z týchto systémov:
 - A) vyhlásením zhody doplneného certifikátom zhody (**systémy 1+ a 1**),
 - B) Vyhlásením zhody doplneným certifikátom vnútropodnikovej kontroly (**systémy 2+ a 2**),
 - C) vyhlásením zhody (**systémy 3 a 4**).
1. A) Výrobca môže vydať vyhlásenie zhody podľa odseku 1 písm. a), ak má zavedený systém vnútropodnikovej kontroly a vykonáva plánované skúšky a ak autorizovaná osoba vydala certifikát zhody na základe:
 - a) **v systéme 1+**
 1. vykonaných počiatkových skúšok,
 2. vykonanej počiatkovej inšpekcie,
 3. vykonávania priebežných inšpekcií a
 4. vykonávania kontrolných skúšok;
 - b) **v systéme 1**
 1. vykonávaných počiatkových skúšok,
 2. vykonanej počiatkovej inšpekcie a
 3. vykonávania priebežných inšpekcií.

1. **B)** Výrobca môže vydať vyhlásenie zhody podľa odseku 1 písm. b), ak má zavedený systém vnútropodnikovej kontroly a vykonané počiatkové skúšky a
 - a) **v systéme 2+**
 1. vykonáva plánované skúšky a autorizovaná osoba vydala certifikát vnútropodnikovej kontroly na základe počiatkovej inšpekcie a priebežných inšpekcií;
 - b) **v systéme 2**
 1. autorizovaná osoba vydala certifikát vnútropodnikovej kontroly na základe počiatkovej inšpekcie.
 1. **C)** Výrobca môže vydať vyhlásenie zhody podľa odseku 1 písm. c), ak má zavedený systém vnútropodnikovej kontroly a
 - a) **v systéme 3** - autorizovaná osoba vykonala počiatkové skúšky;
 - b) **v systéme 4** - vykonal alebo obstaral vykonanie počiatkových skúšok.
- Počiatkové skúšky výrobku sa vykonávajú podľa technickej špecifikácie.
 - Ak ide o stavebný výrobok v kusovej výrobe, ktorý nemá významný vplyv na zdravie alebo na bezpečnosť, výrobca môže vydať vyhlásenie zhody v systéme 4. To neplatí, ak to vylučuje technická špecifikácia, alebo všeobecne záväzný právny predpis (§ 17 ods. 4).

§ 7a Vyhlásenie zhody

1. Výrobca vydá vyhlásenie zhody, ak sa určeným systémom preukazovania zhody preukáže zhoda vlastností stavebného výrobku a systému vnútropodnikovej kontroly s technickou špecifikáciou a so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
2. Vyhlásenie zhody sa vydáva v štátnom jazyku a obsahuje najmä:
 - a) údaje o výrobcovi a o mieste výroby stavebného výrobku;
 - b) údaje o stavebnom výrobku, najmä jeho druhové označenie a obchodný názov a označenie typov a variantov vyrábaných rovnakou technológiou;
 - c) údaj o účele a spôsobe použitia stavebného výrobku v stavbe podľa technickej špecifikácie;
 - d) informácie o nevhodnosti použitia stavebného výrobku, o obmedzeniach jeho použitia v stavbe a o spôsobe jeho trvalého a pevného zabudovania do stavby;
 - e) informáciu o technickej špecifikácii, s ktorou je stavebný výrobok a vnútropodniková kontrola v zhode;
 - f) informáciu o tom, na základe akých certifikátov a počiatkových skúšok je vydané, doplnenú označením autorizovanej osoby, ktorá vydala certifikát alebo vykonala počiatkové skúšky;
 - g) dátum začiatku platnosti vyhlásenia;
 - h) meno, priezvisko a podpis oprávnenej osoby výrobcu.
3. Ak prestal platiť certifikát zhody alebo certifikát vnútropodnikovej kontroly, ktoré boli základom vyhlásenia zhody, alebo ak výrobca sám zistil nezhodu stavebného výrobku alebo systému vnútropodnikovej kontroly s technickou špecifikáciou, alebo ak technická špecifikácia stratila platnosť, výrobca je povinný:
 - a) zastaviť uvádzanie stavebného výrobku na trh;
 - b) oznámiť zastavenie uvádzania na trh orgánu štátnej kontroly vnútorného trhu 1. C);
 - c) stiahnuť stavebný výrobok z trhu, ak sa zistí, že v dôsledku zistenej nezhody nie je vhodný na použitie v stavbe;
 - d) účinným spôsobom informovať verejnosť, ak použitie stavebného výrobku ohrozuje bezpečnosť a zdravie.
4. Výrobca je povinný uchovávať vyhlásenie zhody a všetky podkladové písomnosti desať rokov odo dňa skončenia uvádzania stavebného výrobku na trh a na požiadanie ich poskytnúť kontrolnému orgánu podľa osobitných predpisov 1. C) písm. b). To neplatí, ak ide o podkladové písomnosti k vyhláseniu zhody dovezeného stavebného výrobku s označením "CE".

§ 8 Označovanie stavebného výrobku značkou zhody

1. Výrobca na vlastné náklady označí značkou zhody stavebný výrobok, ktorého vhodnosť na použitie v stavbe bola preukázaná podľa § 7.

2. Stavebný výrobok sa označí označením "CE" a sprievodnými údajmi podľa určenej technickej špecifikácie, ak sa preukázala zhoda s technickou špecifikáciou podľa § 3 ods. 1 písm. a) alebo c).
3. Stavebný výrobok sa označí slovenskou značkou zhody "CSK" a sprievodnými údajmi v štátnom jazyku podľa všeobecne záväzného právneho predpisu (§ 17 ods. 4), ak sa preukázala zhoda s technickou špecifikáciou podľa § 3 písm. b) alebo d).
4. Stavebný výrobok označený značkou zhody podľa odseku 2 nemožno označiť i značkou zhody podľa odseku 3.
5. Dovozca stavebného výrobku s označením "CE" je povinný na výzvu oprávneného kontrolného orgánu podľa osobitných predpisov 1. C) písm. a) v primeranej lehote predložiť podkladové písomnosti k vyhláseniu zhody, ak pri výkone dohľadu vznikne pochybnosť o opodstatnenosti označenia stavebného výrobku značkou zhody alebo o vyhlásení zhody a ide o stavebný výrobok, ktorý má významný vplyv na zdravie alebo bezpečnosť.